

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló“ a vobis institutum ad catholicarum partium proposita promovenda, id eundem probamus libenter (AZ általalok katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló“ czim alatt létesített új lapot mi örömmel helyesleljük) XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófhhoz, 1895. márczius 6-án.

Előfizetési árak:

Egész évre 12 kor., félévre 6 kor., negyedévre 3 kor.
Egyes szám ára 10 fill.

Felelős szerkesztő:

BILKEI FERENC.

Megjelenik minden kedden, csütörtökön és szombaton este.

Szerkesztőség és kiadó-hivatal: **Szent-István-tér 1.**

Egyes számok kaphatók: a Dobánytúszdékben.

A franciák választása.

Franciaországban jelenleg a liberalizmus uralkodik. De a kik oly nagyon bíznak a liberalizmus jelszavaiban; a kik oly büszkén lobogtatják azt a „mocsoktalan“ zászlót, a melyre a „liberalizmus“ van írva; a kik a liberalizmustól várják a béke, a haladás, a nyugodt, biztos fejlődés jövőjét, azok nézzenek Franciaországra, a mely tegnap esett keresztül az első választási nagy napon. A kormány pártja győzött. De kik azok, a kik a kormányt támogatják: 88 köztársasági, 95 radikális (felforgató), 41 radikális-szocialista és 22 szocialista.

Tehát ezekből áll ki Franciaország sorsának intézősége. A büszke liberalizmus karjára fogja a véresszáju, minden leromboló, bombákat dobáló vörös-szocializmust. Ezek voltak, a kik a Dreyfuss-pörben oly büszkén verték a mellüket, ezek csapták el a tábornokokat és főbírszereket, ezek szedték el a katolikus iskolákat, ezek törölték el az apácák és szerzetesek rendjét, ezek kobozták el a jótékonyaság vagyonát és csináltak belőle szocialista alapítványokat. A kórházakban nem ápolhatnak többé a fiszta lelkű apácák, az utcákról nem szedhetik össze a rongyos, éhező gyermeket, mert a liberalizmus és a szocializmus nem tűrheti, hogy Isten nevében és Isten szeretetétől áthatva gyakoroljanak jót az emberekkel.

Ez hát a liberalizmus álarc nélkül. Büszkék lehetnek rá az elvtársak.

Most még nem sikerült lerázni a francia nemzetnek ezt a rettenetes ellenségét a nyakáról,

de-óriási volt az erőfeszítés, nagyobb és izgalmasabb a választási mozgalom, mint az utóbbi 30 esztendő bármelyikében. Az elmék forrogának, a nép szeme lassan-lassan kinyílt s a nemzet rémülve látja azt a tátongó sirt, a melyet a liberalizmus ásott s a mely vagy a nemzetnek, vagy pedig a liberalizmusnak lesz a szomorú temetője. Egyiknek a kettő közül.

UJDONSÁGOK.

József Ágost főherceg honvéderő-nagy. Örvedetesen meglepő hírről értesülünk, s ez az, hogy a májusi előléptetések meghozták **József főherceg**, a honvédség főparancsnoka fiának, **József Ágost főhercegnek** az őrnagyi rangot a magyar honvédségnél. Az ifju főherceg eddig a közös hadseregben szolgált mint kapitány. Azután hosszabb szabadságra ment, mely azzal ért véget, hogy a király kinevezte az 1. számú budapesti honvédhuszár-erzedhez őrnagynak. Ez a kinevezés annál örvedetesebb, mert ez az első eset, hogy az uralkodóház egy tagja, mint csapat-törzstiszt honvédségünknek **magyarul** fog vezényelni **magyar** katonákat. Nagyérdemű atya, mint közös hadseregbeli tábornok került honvédségünk élére, míg fia, **József Ágost főherceg**, a mint magyar királyi őrnagy most már kizárólag a magyar honvédséghez tartozik s ott fog karriert csinálni. A főherceg ezek szerint Budapesten fog állandóan letelepedni.

— **Májusi ájtatosság.** Május! ezen annyira barátságos hónapban, míg a világ fiai az újjözübe öltözött mezők, völgyek és hegyek közé sietnek, hol a kellemes virágillat s a szabad levegő fel-frissíti, a madarak ékes danája vidámságra hangolja az élet küzdelmeiben kifáradt, elfáradt testüket, lelküket: — addig a buzgó kath. lelkeket segítséget s vigaszt keresve templomokban, a Szűz Anya, Mária virágokkal ékesített oltára s szobra körül találjuk. A jámbor kath. nép szeretetének ugyanis nem elég, hogy sz. Máriát a naponkénti 3 harangszókor üdvözölheti s a hét minden szombatját tiszteletére szentelheti, még az év legkedvesebb hónapját májust is arra használja, hogy az anyaszentegyház szándéka szerint a boldogság Szűz erényei, jósága, hathatós közbenjárása s mennyei dicsősége fölött elmélkedve, halhatatlan lelkének üdvét munkálja. A hívők ezen lelki szomjának kielégítésére a helybeli sz. Ferencendi atyák mindig örömmel vállalkoztak, miért is a következő értesítést adják a hónap kezdődő szép ájtatosságról: Április hó 30-án esti 6 órákor lesz a bevezető szent beszéd, utána pedig a legméltóságosabb Oltárszentség kitétele mellett elmondatik a Ioretói litánia és végül az egész havi ájtatosságnak ünnepe imában való felajánlása a legszentebb Istenanyának. — Május hó 1-jétől kezdve ugyanezen hó 31-ig bezárólag reggeli 8 órákor naponként csendes szentmise lesz, mely alatt az ájtatos hívek a szent olvasót fogják imádkozni a dicsőséges titkokkal; esti 6 órákor pedig vasárnap, szerdán, szombaton és az ünnepnapokon ugyanint Áldozásüztörtök, Pünkösöd hétfő és Urnapján

A FEJÉRMEGYEI NAPLÓ TÁRCÁJA.

Hogyan született meg Ernst „Elegia“-ja?*

1831-ben egy őszi délelőttön két fiatal gyermek ült egymás mellett Bécs egyik főrangú családjának fényes szalonjában. Boldog arcukról, melyen még nyoma sem látszott az élet gondjainak, az ártatlan gyermeki lélek fénye sugárzott le a maga kimondhatatlan varázsával. Az ifju alig volt idősebb tizenhét évesnél. Szellemes arcán mély megindulásig tükröződött vissza, mely sejteni engedte a kedves témát, melyről a beszéd folyt. A lányka, egy épen most fésülő rózsabimbó, bizonyára nem ért még többet tizenöt tavaszánál. Két kezét térdére kulcsolta, ragyogó zemeit a beszélő ifjura szegezve leste a szót annak ajkairól, oly figyelemmel, hogy arcáról le lehetett olvasni a beszélő minden gondolatát.

Nesztelenül nyílik az ajtó s egy magas, komoly férfiú lép a szobába. A két átszellemült gyermek mit sem vesz észre s csak midőn a belépő, a boldog párhoz közeledve, kezét az ifju vállára teszi, akkor fordul meg az ifju, zavarában mélyen elpirulva.

* Lapunk múlt szán ában tett ígéretünkhez híven itt közöljük e művészettörténelmi szempontból is érdekes kis történetet a hírneves „Elegia“ keletkezéséről. Előadta Tomm Béla a Vörös-Kereszt egylet f. hó 5-iki hangversenyén.

„Hagyj bennünket egy pillanatra magunkra gyermekem“ mondja a férfiú a lánykához; s míg ez mint egy összejedő özike meglepetésében felszökken s az ifjura egy aggódó tekintetet vetve tavozott, intett az ifjunak, hogy foglaljon helyet.

„Mennyi időt kegyed Vilmos“, kérdé, mi alatt az ifju mellé ült?

„Tizenhét éves vagyok“, hangzott az ifju remegő felelete.

„Es tudja kegyed, mennyit kell még tanulnia, míg a művészet azon fokát eléri, mely azt, ki életét kizárólag a zenének szentelte, napjainkban az emberek tiszteletére és csodálatára méltóvá teszi?“

„Látja gyermekem, kegyed egy kiváló tehetségű fiatalember; én szívesen vettem gyakori látogatását házamban, örömmel láttam azon tisztá vonzalomnak keletkezését, fejlődését, melylyel kegyed egyetlen leányom iránt viseltetik, mert én a szellemi előkelőséget egyenrangúnak tartom a születési arisztokraciával, s jól ismerem mindkettőjük romlatlan, tiszta lelkét. De mi lesz így ennek a vége? Kegyed a természetből megkapott mindent, a mi által egykor oly férfiu lehet, kinek örömmel adom leányomat, de kegyed, Vilmos, jelenleg még *semmi!*“

„Tavozzék azért, dolgozzék, tanuljon, használja fel lelkiismeretesen ifjusága évetit, legyen *művész*“, ki zsenije által megnevesítve bátran állhat az emberek szeme elé; szerezen magának megfelelő állást, aztán jöjjön vissza; ha ifju szí-

vének nemes vonzalma nem fog kihűlni, házam nyitva fog állani számára s én ígérem, hogy addig leányomat *semmi* irányban nem fogom befolyásolni. Akarja ezt, Vilmos?“

Az ifju felemelte fejét és csodás tűz ragyogott szemében. Mély sóhajjal tette kezét az atya feléje nyújtott jobbja.

„Akarom és köszönöm önnek jóságát!“ mondá oly hangon, melyből az erős elhatározás mellett is kiértett az erős meghatottság rezgése.

„Jól van, de akkor tavozzék kegyed holnap reggel e városból, melynek falai között tanulmányait tovább már úgy sem folytathatja. Kegyed itt már mindent elsajátított, a mit a mi Konzervatoriumunk zenei képzésére nyújthatott.“

„Holnap reggel Párisba megyek, ugyis ez volt régóta a szándékom; de nem lesz szabad előbb legalább egy utolsó...?“

„Látogasson meg bennünket ma este, ha utazási előkészületeit befejezte s akkor búcsút vehet családomtól.“

Hét év múlt el. Nemesak Párisban, hanem az egész művelt Európában ismert lett az ifju hegedűvirtuóz neve, kit maga Paganini is kiváló figyelmére méltatott. Hét év telt el, az az idő, melyben az ifjunak méltóvá kellett lennie gyermekkori szerelméhez, az idő, mely hivatva volt eldönteni, hogy egykori vonzama kiálta-e a tűzpróbát. Egyetlen sor írást nem volt szabad ahhoz

szent beszéd tartatik, a hét többi napjain a szent beszéd helyett az olvasó mondatok a nép által, azután litánia a legmértősebb Oltáriszentség kitétele mellett, imák, áldás és ének. — Május 31-én esti 6 óraker szokott módon megtartott szent beszéd és litánia után az Isten dicsőségére, Szűzanyánk tisztelésére s mindnyájunk lelki hasznárára végzett egész havi ájtatosság az ünnepi „Te Deum“ hálaadó hangjai között véget ér. Máriát dicsérni hívek jöjjenek!

— **Személyi hírek.** Városy Gyula megyés püspök Budapestre utazott. — Vajda Ödön zirci apát tegnap városunkba érkezett s néhány napot a Rend belső ügyeinek elintézésével itt fog tölteni.

— **Az Oltáryesület** Szent Fülöp apostol napján — május 1-én — délelőtt 10 óraker a szeminárium templomban boldogemlékü alapítója Dr. Steiner Fülöp püspök lelküdvéért csendes szent misét ajánl fel az Egkek Urának. Az Oltáryesület rendezte havi ájtatossága pedig a jövő vasárnap, május 4-én fog megtartani.

— **Májusi előléptetések.** A tegnap megjelent „Rendelet Közölny“ a következő, minket is érdeklő előléptetéseket közli, a honvédségnél: I. oszt. századosa **Feldei Lipót** Pál II. oszt. százados, főhadnaggya **Késserni Ferenc** hadnaggyot a 17. honvéd gyalogezred kötelékében; főhadnaggy hadbíróvá dr. **Pokomány Béla** hadbíró gyakornokot Szegedre; alhadbíróssá **Kiss Béla** I. oszt. százados létszám felett a 17. honvéd gyalogezrednél, a székesfejérvári V. honvédkerületi parancsnokság hadbíróssági állományában. A csendőrségnél: ezredessé **Székely Károly** alezredest, a VI. oszt. csendőrkütellet parancsnokát, II. oszt. századosa **Burján Endre** főhadnaggyot, főhadnaggyá **Szűz Géza** hadnaggyot. A közös hadseregben: ezredessé **Maticz Henrik** uhánus alezredest, kapitánnyá **Fröhlich Miksa** uhánus főhadnaggyot s a 69. gyalogezrednél kapitánnyá **Knecht Ferenc** főhadnaggyot.

E helyen közöljük, hogy tolelvai Nagy Gábor őrnagy, a VI. oszt. csendőrkütellet II. törzstiszte hasonló minőségben a III. — és **Saymann József** őrnagy az I. sz. csendőrkütellettől a VI. sz. csendőrkütelthez helyezettek át.

— **A szerelő és tisztelel megnyilatkozása.** Miként már megírtuk, **Péchy Béla** műszaki tanácsos, a helybeli kulturtermétség jeles vezetőjét a főknívvelésgyűjti miniszter a központba helyezte át. Hogy mennyire megkedvelte, megbecsülte városunk közönsége nemcsak a kötelességtudó, kiváló képzettségű hivatalnokot, hanem a minden ízében rokonszenves, művelt embert is, igazolja az a szerelő és tisztelel, mely a távozó

intéznie, kinek képe folyton szeméi előtt lebegett, kit első nagyszabású zeneművével dicsőíteni akart. Többször tett ez irányban kísérletet, de hiába, — sohasem talált eszményképéhez méltó, eléggé szép, eléggé benső gondolatot, melyet dalba önthetett volna. Csak mások közvetítése útján juthatott egy-egy üdvözlőre, vagy hírre, mely kedvesétől jött, vagy róla szólt s a választ egy-egy művészetéről, fellepéseiről szóló tudósítás volt hivatva a kívánt helyre juttatni. S az ifjú kiállotta a nehéz próbát, szerelme idővel csak erősebb, csak bensőbb lett, utóljára összeforrt egész lényével.

Két nappal a hetedik év letelte előtt utraközben állott az ifjú, nehogy egyetlen órával később érjen Bécsbe, mint azt az atyai parancs megengedte. Külön póstakocsival utazott éjjel-nappal, míg végre a második nap estőjen Bécsbe érkezett. Alig volt ideje, hogy a vendégfogadóban ruhát váltson; vágától izgatottan sietett a ház felé, mely élete célját, reményét, földi boldogsága teljét magába zárta.

Az ajtó nyitva állott, de a házban csend és sötétség honolt. Egy kimondhatatlan fájdalom érzés fogta el egész valóját, egy ismeretlen, nyegető szerencsétlenség sejtelme.

Lélegzetvétel nélkül rohan fel a jól ismert lépcsőkön, feltárja a kedves emlékü szalon ajtaját — és megdermedve áll meg az ajtóban; kimondhatatlan fájdalom járja át szívét, fátyol borul ragyogó szeméire s egyetlen jajkiáltással eszméletlenül rogy a padozatra.

tanácsos bucsulakomáján megnyilatkozott. Jóbárái és tisztelői ugyanis szombaton este a „Fekete sas“ emeleti termében bankettet rendeztek, melyen **Péchy Béla** tanácsoson kívül **Fialth Pál** báró főispánnal a következők voltak jelen:

Dr. **Árókay Antal**, **Balassa Jenő**, **Balassa Sándor**, **Barsi Ambrus**, **Bikei Ferenc**, **Binder Béla**, **Bóvik Ignác**, dr. **Czapáry László**, dr. **Eisenbarth Károly**, dr. **Fanta Adolf**, dr. **Farkasdy Dezső**, **Festetics Benő gróf**, **Fiáth Imre**, **Fiáth Pál báró**, **Fittler Béla**, **Flits Miklós**, **Gáspár Károly**, **Gebhardt Bódog**, **Huszár Agoston**, **Kálmán Vince**, **Kenessey Gyula**, **Kenessey Zsigmond**, **Klöckner József**, **Korniss Boldizsár**, **Korniss Zoltán**, **Kovács Alajos**, **Kovács Károly**, **Krétsy Miklós**, dr. **Kuti József** dr. **Lauschmann Gyula**, dr. **Lurja Aladár**, **K. Nagy Dezső**, dr. **Palánszky Miklós**, **Péchy Béla**, **Péchy Kálmán**, **Plossek Ferenc**, **Rauscher Béla**, **Rosznaeg István**, **Say Ferenc**, dr. **Say Viktor**, **Schillán János**, **Simonsits Lajos**, **Skalka János**, dr. **Szabady József**, dr. **Szűts Andor**, **Tóth Arthur**, **Tóth Géza**, **Thury Antal**, **Ujházy Sándor**, **Vajda Mór**, **Vértessy József**, dr. **Vértessy Géza**, **Wertheim Pál**, **Windisch István**.

A banketten **Kuti József** főigazgató mondotta az ünnepi beszédet, melynek folyamán a nála megszokott ékesszólással méltatta a távozónak kulturterméki érdemeit, majd a felette fontos állás küzdelmeiről beszélt, de bemutatás mint a társaságot mindenki által kedvelt tagját s mint gondos, nemesszívű családapát is. A nagy hatást keltő beszédre **Péchy Béla** tanácsos válaszolt sok szerénységgel, meghatóan. **K. Nagy Dezső** **Fialth** báró főispant üdvözölte, mire a főleg a Sio-csatorna szabályozása körül kifejtett s nagy szakértelemre való munkásságáról beszélt s a város és megye közönsége nevében bucsuzott a távoztól. **Kenessey Gyula** mint a Tóvárosi kör igazgatója tréfás beszédben vett bucsut a kedves körtágtól a kör nevében emelte poharát a távozó egészségére. Még több szép beszéd is hangzott el, a melyek mindegyike igazolta, hogy a becsületes, nemes lélek városunkban is szeretetet, rokonszenvet fakaszt a szívekben. Adjon az Isten a távozonak új otthonában is az ittenhez hasonló, szerető környezetet!

— **Névváltoztatás.** **Gutmann János** sárbogárdi születésű, budapesti lakos vezetéknevét helyügyminiszteri engedéllyel **Gárdos-ra** változtatta.

— **Tízéves találkozó.** **Székely Béla** mérnök Szolnokon, felkérte azon volt iskolatársait, kik a székesfejérvári áll. főreáliskolában 1892. évben érettségítettek, hogy ígérethöz képest pünkösdi első napján a tíz éves találkozó „Székesfejérvárról jelenjenek meg. Találkozás a „Magyar Király“ szállodában. Pontos címüket tudassák.

A szoba közepén egy nyitott koporsó állott, lobogó gyertyáktól körülveve, virággal behintve, s a koporsóban egy letört virág, akiért küzdött, akiért dolgozott, akire hét éven át várakozott.

Egy pillanat alatt belátta, hogy fiatal életének minden boldogsága, minden öröme oda van — örökre.

A letört virágot elvitték a temetőbe, ő nem tudott róla semmit. Rettenő ideglázban fektett s már-már úgy látszott, hogy a halott menyasszony nem fog sokáig várni völgyégyére; de erős természetle győzedelmeskedett.

Két hónapra volt szükség, míg felépült betegségéből s akkor is egy egészen ismeretlen ember jelent meg az emberek között; szeméi nem látták többé a napvilágot, teljesen megvakult s lelkével folyton egy benső, szomorú dalra hallgatott.

A hegedű lett egyetlen barátja, szomorú életének egyetlen vigasztalója; s mikor eszmélt és csend borult a városra, kimondhatatlan szomorú, fájdalommal hangzó zúdultek meg az életlen hárokon. Ekkor öntötte dalba elvesztett szerelme, boldogsága felett síró lelkének bánatát, ekkor teremtette meg világírni elegiáját a nagy hegedűművész: **Ernst H. Vilmos**.

Németből: x.

— **Az Amatőr-Club** vasárnap esti felolvasó estélye a színház falai közé szépséget vonzott, a kiknek sorában dr. **Városvy Gyula** megyés püspökön s **Fialth Pál** báró főispánon kívül városunk előkelősége nagy számmal jelent meg. **Zichy Jenő** gróf orsz. képviselő vetített képek bemutatásával tartott szabad előadása megérdemelte a közönség érdeklődését, az előadás mindig szép, érdekes, de e mellett tanulságos is. Ázsiai utjáról mutatott be sok szép dolgot, a miért a publikum gyakori tapsallal fejezte ki köszönetét.

— **Ipariárk beszéde.** A kereskedelemügy: i. m. kir. miniszter körrendelettel utasította valamennyi iparhatóságot, hogy jövőben azon vendéglősök, kávéosk és más engedélyhez kötött iparosoktól, kik üzlethelyiségeiket egy és ugyanazon iparhatóság területén belül más helyre helyezik át, ipariárkakat többet ne szedjenek; mert ipariárk már meglévő azon ipariárk áttelepítésük után fizetendő, a melyek más iparhatóság területére helyeztetnek át.

— **Belti üz.** Lapunk legutóbbi számában ilyen cím alatt egy közlemény jelent, a melynek végén egy őrnagy és egy hirlapíró között történt állítólagos afférről írunk. A valódi tényállásról meggyőződve, kötelességünknek tartjuk a következőket megjegyezni. A tüznel meglent **Jósa Győző** őrnagy mint ügyeletet tiszt jelenlétében meg, a rend felállítása és a vagyon biztonság megőrzése szempontjából kötelességéhez tartozott az ott hivatalosan nem foglalkozott egyének elhelyeztetni. Ott volt egy helybeli hirlapíró, a kit nem ismervén, szintén a helyiség elhagyására utasított. Ezen hirlapíró később a rendőrfőkapitány intervenciójára békésen ott maradt a helyszínen. Szükségesnek tartjuk továbbá megjegyezni azt, hogy a nevezett őrnagy szolgálataiban volt, hatáskörét nem lépte túl, a mi csak akkor következett volna be, ha Reé főkapitány közbejötté után is gátolta volna a hirlapíró hivatása teljesítésében. — Végül a magunk részéről is örömmel konstatáljuk, hogy a katonaság és a polgárság közötti állandó barátságos és jó viszony ezáltal sem szenvedett semminemű sérlemet.

A „Székesfejérvár“ ezzel az ügyvel kapcsolatban azt írja legutóbbi számában, hogy **Jósa** őrnagy provokálta a „Fejérmegyei Napló“ tudósítóját. Nehogy valaki egy pillanatra is hitelt adjon ennek a furcsa hírek, kijelentjük, hogy **Báró Bollmer Árpád** őrnagy és **Jánabur** Ferenc százados **Jósa** Viktor őrnagy megbízásából fölkeresték lapunk felelős szerkesztőjét s barátságos beszélgetés közben adták meg a valódi tényállásra vonatkozó felvilágosításukat, a melyeknek felelős szerkesztőnk készségesen adott helyt a „Fejérmegyei Napló“-ban.

— **Katonai gyakorlatok.** A cs. és kir. 69. gyalogezred helyben állomásozó zászlóaljának póttartalékos legénysége május hó 16-án a zámoslyi határban éles tőlénnyel harcászati lögyakorlatot tart. A hatóságok a szükséges övintézkedéseket foganatosították. — A budapesti törzstiszti tanfolyamra vezényelt tisztek május hó 12-től 27-ig a vaáli járás néhány községében harcászati gyakorló, illetve távlovaglás tartanak.

— **A vásártér rendezése.** Az építészeti szakosztály mai ülésén a vásártér rendezése keltett nagyobb vitát. A főmérnöki előterjesztéssel szemben, mely szerint csak az aggintézetből a régi budai-uton levő hidhoz vezető csatorna fedessék be, a szakosztály az összes csatornák beboltoztatását véleményezte. A három osztályu korlátozás helyett a két osztályos fogadattól el. A szakosztály véleményét alig teszi magáévá a közgyűlés, mert a főmérnök által javasolt 80 m. csatorna boltív mellett is az előirányzott 60000 korona költséget 3000 koronával túlhaladja a rendezési kiadás s ha az összes vásártéri csatornák boltív alá kerülnek, ez még ezenfelül 12000 k. költséget igényelne.

— **A pálinka hatása.** **Kósa** Ferenc földműves tegnap délután egy előtte ismeretlen napszámossal iddógát Szeder-u. 43 sz. alatti lakásán. Addig emelgettek a kupicákat, míg pörgött a nyelvük s mikor már nehezen ment a beszélgetés, ököllel győzték egymást. **Kósa** lett a vesztés, mert fejsébtől vérezve szállították be este 7 óraker a mentők a Szent-György kórházba.

A fejérmegyei jegyzők egyesülete Szabó Sándor csákvári jegyző-elnöke tele nap délelőtt tartotta rendes évi közgyűlését. Az elnöki megnyitótól a közgyűlés jótárgyát, a múlt évi zárszámadást, a felmentvényt megadta, majd rövid tárgyalás után elfogadta az 1902. évi költségvetést. Ezután a megválasztott választmányi tagsági helyeket töltötték be; megválasztották: Brand János iskola-szent-györgyi, Tummayer Gyula moóri; Szűts Károly verebi, Szabó István kálozi és Szatori Gyula duna-adoronyi jegyzők. A közgyűlés további folyamán egyhangu határozattal kimondatott, hogy a közigazgatási tanfolyamot végzett jegyzők részére az egyévi önkéntesi jog megadása érdekében az egylet a központi jegyző-egylethez feliratott intéz. Az alapszabályok módosítására vonatkozó javaslat elkészítésével az elnökség bízott meg. Pártolól fogadtatott el a központi jegyző-egylet felhívására, hogy egy országos közigazgatási napilap alapítását. Ezzel kapcsolatosan elhatározta a közgyűlés, hogy az értékesebb közigazgatási értekezéseket egyenként 20 koronás arannyal jutalmazza. A jegyzői nyugdíjszabályzat módosítására vonatkozó javaslatot a közgyűlés vita nélkül elfogadta. Végül Korács István velencei jegyző indítványára a közgyűlés elhatározta, hogy az érvényben levő vármegyei szabályrendeleteket egy kötetben kiadja s az érdeklődők rendelkezésére bocsátja. Igen üdvös s felelté szükséges ennek a határozatnak mielőbbi fogantatása, amde azt hisszük, hogy ez nem a jegyzők egyesületének kötelessége, sőt úgy tudjuk, hogy a vármegye közigazgatási bizottsági ülésén Huszár alispán a szabályrendeletek összeállítására, illetve kinyomtatására vonatkozólag ígéretet tett. Csak ígéretet! A jegyzők a közgyűlés befejeztével 60 teríték banketter jöttek össze Lackovits Béla vendéglojában, hol Szűts Artur főjegyző és Kálmán Vince főszolgabíró is megjelent.

A magyarországi munkások rokkaik és nyugdíj-egylet-ök székesfejérvári fiókja május hó 4-én, azaz vasárnap d. u. 2 órakor az egylet saját helyiségében (Al-ókirálysor 2. szám Varga-féle vendéglő) tartja v. évi rendes közgyűlését, melynek főtárgyai az évi jelentés, tisztújítás s ezt megelőzőleg a zárszámadás tárgyalása. A humánus s már is szép eredménytel működő egyletet ez alkalommal is ajánljuk olvasóink pártfogásába.

Zene-vizsga. A főgimnázium dísztermét nagyobb részét hölgyekből álló elegáns közönség töltötte meg f. hó 27-én, vasárnap délután, hogy tanui legyenek az előmenetelnek, melyet Hermann Edc zenetanár tanítványai mutattak be. Megvalljuk, kissé félve megyünk az u. n. vizsgálati hangversenyekre, de amit itt hallottunk, az élvezet számba ment. A műsor legelső számától kezdve a magánszerzők mindegyike jól felelt meg feladatának; tiszta intonálás, könnyed, szabályos vonókezelés sajátja a legkisebbik kezdőnek úgy, mint a haladottabb hegedűsöknek. Különösen ki kell azonban emelnünk Hermann Laci brilláns játékát, a nagyobbik Engel-fiu ügyes spiccato-it és Lichtneckert Piroksa finom vonását és nyugodt, szép játékát. Az együttes játékok közül különösen tetszett a Rózsavölgyi Márk-féle „Magyar egyveleg” igen jó előadása. A jelen volt szülők és zeneértők az elismerés, illetve hála jeleivel adózták a szereplőknek, de főként Hermann Edének, ki az évi vizsgálatot is bebizonyította, hogy zenei tudásánál fogva városunknak mily kiváló zenepedagógusa.

Széthámas csavargók. Városunkat egy idő óta a kétes egzisztenciák, széthámas csavargók nagy előszeretettel keresik fel. Tegnap a rendőrség két ilyen alakot fogott el, a kirkól eddig nem sikerült megállapítani, mi terheli leginkább a lelkiismeretüket. Réder Ferenc ipolyvági illetőségű csavargó molnár legény ugyanis szövegkezdett Molnár Gyula István facér pincérről, hogy bármi uton módon, csak dologgal nem tartják fenn az életüket. Ugy is lett Koldutak, pumpolták, a mint lehetett. A rendőrség mintegy 12 db. levelet talált náluk grófkhoz, papokhoz címelve, a melyekben színészek, okleveles tanítónak, segédjegyzőnek adják ki magukat. Valani nem akarnak, a rendőrség tehát jónak látja irántuk egy kissé érdeklődni s az életrajzi adatokat beszerezni. A vizsgálat folyik.

Vasárnapi munkaszünet Sárbovárdon. A munkaszünetről szóló állami törvény s az idevontatkozó miniszteri rendeletek fogantatása a rendőr-hatóságok hatáskörébe tartozik s így a megyében a járási főszolgabírák kötelesek a törvénynek érvényt szerezni. Hogy e törvényről a sárbovárdi járás főszolgabíró hivatalában még nem vettek tudomást, mi sem igazolva inkább, mint az a körülmény, hogy vasárnaponként egész nap az összes boltok nyitva vannak, bármely cikket áruba bocsátanak a nélkül, hogy valaki ezért felelősségre vonná az üzletlajdonosokat. Jól tudjuk, hogy a liberális munkaszüneti törvény nem az ünnep- és vasárnap megszentelését célozza, csakis a munkaszünetet parancsolja azért, hogy az alkalmazzottakat megvédje az erő kizsákmányolása ellen. Mi nem az erkölcsi szempontot tekintjük ez alkalommal, tisztán a hivatali köteleseget vesszük figyelembe, ez pedig kötelezi a főszolgabírákat a törvény végrehajtására. — Talán utasíthatná a főszolgabíró a közrendészeti szolgálatra az ő vezetése alatt működő hatósági közegeket a közérköcsi szempontokból felette fontos, de az állami törvények által határozottan kötelező törvény tiszteletben tartására. Már egy alkalommal felhívtuk a mulasztásra Huszár Agoston alispán figyelmét, a ki egyébként is sárbovárdi birtokos lévén gyakran lehetett alkalma állításunk valódiságáról személyesen is meggyőződni akár most vasárnap is, a mikor a közönségben végig kocsikázott. Akarjuk hinni, hogy jelen felszólalásunk nem lesz a fusztaba kálionak szava s úgy a vármegye alispánja, mint a járás főszolgabírája saját hatáskörükben oda fognak hatni, hogy a törvénybe ütköző cselekmények annak rendje és módja szerint megtoroltassanak. Ebben a reményben foglalkoztunk a jelen alkalommal ez ügyvel csak ily szűk keretben.

Rendelet a marhalevelekről. A belügyminiszter körrendeletet intézett valamennyi törvényhatósághoz, melyben tévesnek jelenté ki a hatóságok ama felfogását, hogy az elveszett marhalevél helyett nem állítható ki addig másolat, míg az elveszett marhalevélre vonatkozó körözvény a „Rendelet Közlöny”-ben meg nem jelent. A másolat kiállítható a körözvény megjelenése előtt is, ha a marha tulajdonosa az elvesztés tényét vagy annak valószínűségét bebizonyította bizonyos határidő után, mely egy hónapnál rövidebb nem lehet.

Sziven szúrta magát. Sárbovárdon rövid néhány nap alatt a második öngyilkossági eset ad sok beszélgetésre alkalmat. Alig teltették el Virágot, a ki felakasztotta magát, f. hó 25-én Takács György 42 éves napszamos emelte fel kezét a saját élete ellen s az általa öhajtott eredménytel. A délutáni órákban feleségével beszélgetett a lakásán s mikor legelőnkebb volt az eszméssere, felkapta az asztalon heverő nagy konyhakést és sziven szúrta magát. Jól talált, mert a halál néhány perc múltán bekövetkezett. Özvegye s öt árvája sirajja a gondos családapát, a ki már évek óta eszelős volt, mint napszamos ember azonban használható volt a munkánál. Csak néhány héttel ezelőt történt meg, hogy egyik munkaadójára kapával támadott, agyonveréssel fenyegette s csakis mások közbelépése gátolta meg a támadás végzetes kimenetelét. A történeteknek persze hire futott a közönségben s azóta nem igen kapott munkát a szegény napszamos. Lehet, hogy ez keserítette el, de valószínű, hogy örülni rohamában követte el végzetes tettét.

Önkezelt. Molnár József dunapentelei napszamos szombaton, f. hó 26-án szobájának gerendájára felakasztva találták. Neje kedden Perkátrára ment napszamba és őt egyedül hagyta otthon. A lakótársának, kivel egy konyhát használtak, feltűnt, hogy ezen idő alatt Molnár sem hazulról elmenni, sem hazajönni nem látták s mivel a szoba ajtaja zárva volt, az ablakon akarták megnézni, hogy nem történt-e valami baja, amde a szoba be volt setéítve. Szombaton jött haza a felesége, ki feltörtette a szoba ajtaját és akkor látták meg a felakasztott hullát, mely már oszlásnak is indult. Molnár nem volt ép elméjű, s talán betegségében lett öngyilkos.

Intelligens családnál izletes ebéd és vacsora kosztra május hó 1-től hivatalnokok elfogadtatnak. Bővebb felvilágosítás a kiadó-hivatalban.

Tyuk-tolvaj. Schuszier Gusztáv Pettendpusztai cseléd, valamint cselédársai azt vették észre, hogy az utóbbi időben a tyukokat ismeretlen éyének lopkodják. A gyanu már kezdet-től fogva öv. Baki Gyöngyőre irányult s nem minden ok nélkül, mert a csendőrök előtt beismer-te, hogy egyet-kettőt ő is ellopott, többről azonban hallani sem akar.

Vendéglojban. Straussmann ur bemegy a vendéglojba s miután uri eleganciával ledobja magát az egyik székre, nagyuri páthosszal, szerényen, de mindamelleti önértetesen szól oda a pincérhez.

- Phincér!
- Parancsoljon nagyságos ur!
- Jól van! Egy phorcion rostélyes.
- Parancsolja nagyságos ur foghagymával?
- Nem is ám kicacagányval! nü! szöl

Straussmann ur és nagyságosan, (szerényen, de mindamelleti önértetesen) várja a kishizogálást.

ÉRTESTÉS. Van szerencsém a nagyerdemű közönség szives tudomására hozni, hogy Lichtneckert József ur általam vezetett fűszer-, ásványviz- és lőszér-üzletét átvettem és azt Simon György törvényszékiileg bejegyzett cég alatt tovább vezetem. Tekintve hogy nevezett üzletben több éven át mint üzletvezető szerepeltem és így a tisztelt vevőközönség igényeit teljesen ismerem, kérem bizalmukkal megisztelni viszont részemről minden lehetőséget, hogy nagyrabecsült véleményem a legpontosabban és legjobban kiszolgálhassam. A közönség szives pártfogását kérve maradok kiváló tisztelettel Simon György.

SZERKESZTŐI ÜZENET.

Érdeklődő. Igaza van önnek, mi azonban erre a térre nem lépünk. A „Toloncból lett lap-szerkesztő” c. közleményünk írója jól tudta mit ír s a bíróság előtt is szívesen helyt áll minden állításáért. El volt készülve a feleletül kapott nyílteri válaszra, mert hisz a tények cáfolatát Simli Mariskától senki sem várhatja. Ha a szükség kívánja, mint a jelen esetben, úgy a jövőben is közérköcsi és nem szenárdi tekintéltől soh sem fog tartózkodni hasonló esetekben a pénzszerzésnek ilyen módja ellen felszólalni, igénynek bár neki n ip nap után sajtófert. A nyílteri gyakorlatok némely embernek természete, másnak kenyere, mert hisz reklámot csinálni nemcsak a toloncból lehet.

Törlesztéses kölcsönt

5% kamat

Vidéki bérházakra és földbirtokra

szerzek minden előleg nélkül abban az esetben is, ha magasabb kamatu kölcsönökkel vannak megterhelve.

Levelet postafordulattal elintéz és a kívánt bővebb felvilágosítást szívesen adja

Sárkány József

Budapest, Váci-körút 21.

MEGHIVÓ.

A „Szabad-Batthyáni kölcsönös népegélyző-egylet mint szövetséget“

1902. évi május hó 11 én délután 3 óraker tartandó

Közgyűlésére.

Tárgyak:

1. Igazgatósi jelentés.
2. Felügyelő bizottsági jelentés.
3. Igazgató és 10 igazgatósi tag megválasztása.
4. Felügyelő bizottság megválasztása.
5. Netáni indítványok.

Hirdetések
a „FEJÉRMEGYEI NAPLÓ“ részére
juttányos áron felvételnek
a kiadóhivatalban,
Szent-István-ter 1. szám.

Mészáros Miklós
m. kir. szabad. osztálysorsjegy-főelárusító
Budapest, VIII., József-körút 22—24. sz.
Ajánlja a m. kir. szab. osztálysorsjegyek közvetlen beszerzését főelárudjából

1/8	1/4	1/2	1/1	Kész május 22 és 23-án
1.50	3.—	6.—	12.—	

Megrendeléseket czélszerűségi postautalványon kérem.

**A „Szabad-Batthyáni kölcsönös népegélyző-egylet mint szövetséget“
zárszámadása és vagyonmérlege 1901-ik év április hó 1-től 1902-ik év március hó 31-ig.**

BEVÉTEL		KIADÁS		TARTOZIK		KÖVETEL	
kor.	fil.	kor.	fil.	kor.	fil.	kor.	fil.
1901-ik évi pénztári maradv.	390	36	Kölcsönökre	7300	—	Kötvényekben	54550
1-ső évfolyam heti betéteiből	6741	—	Letétbe	5700	—	Heti betét hátralékban	978
II-ik	3878	40	Végkiegítésekre	98	39	Késed. kamat hátralékban	97
Késedelmi kamatokból	255	36	Adókra	59	29	Tőkekamat hátralékban	2656
Tőke kamatokból	2927	44	Tisztelet díjakra	230	—	Készpénzben	2748
Visszatett tőkekből	1820	—	Napibiztosoknak	41	60	Takarékban elhelyezve	9576
Kezelési díjakból	36	54	Hivatal szolgának	24	—		
Átíratási díjakból	—	80	Házbérre	40	—		
Letétből	360	—	Tűzelő anyagért	9	12		
			Különlételekre	158	60		
			Pénztári maradvány	2748	93		
Összesen	16400	90	Összesen	16400	90	Összesen	70608

Kelt Szabad-Batthyán, 1902. évi március hó 31-én.

Valper József, elnök. **Kováts Lajos**, igazgató. **Tóth István**, pénztárnok. **Pirchann Gusztáv**, könyvelő.

A felügyelő bizottság az évi számadások és jelen mérleget nemkülönbön a nyereség felosztást tárgyozó indítványokat a kereskedelmi törvény 195. § értelmében megvizsgálta azokat a közgyűlésben tett évi jelentése szerint helyesnek találta.

Kelt Szabad-Batthyán, 1902. április 24-én.

Kokály József, elnök. **Füredi Gyula**, f. b. tag. **Szabó Andor**, f. b. tag.

Az üzletév végén volt az egyletnek 222 tagja, 1061 betétel. Az üzletév folyamán kilépett 2 tag 7 betétel.

Szabad-Batthyán, 1902. március hó 31-én

Kováts Lajos, igazgató. **Tóth István**, pénztárnok. **Pirchann Gusztáv**, könyvelő.

Nyereség- és veszteség számla

Az 1896/97 évi I-ső évt. vagyonfelosztása

1901. április hó 1-től — 1902. március hó 31-ig.

1901. március hó 31-én.

NYERESÉG		VESZTESÉG		KÖVETEL		KIEGÉBITÉS	
kor.	fil.	kor.	fil.	kor.	fil.	kor.	fil.
Tőkekamatokból	2927	44	Kilépett tagoknak kamat	—	—	Összes vagyon	50464
Késedelmi kamatokból	255	36	Tisztelet díjakra	230	—	664 betétre 76 koronával	50464
Kezelési díjakból	36	54	Napibiztosoknak	41	60		
Átíratási díjakból	—	80	Adókra	59	29		
			Házbérre	40	—		
			Tűzelő anyagért	9	12		
			Hivatal szolgának	24	—		
			Vegyessékre	158	60		
			Tőkésített kamatok	2657	53		
Összesen	3220	14	Összesen	3220	14	Összesen	50464

Szabad-Batthyán, 1902. április hó 25-én.

Kováts Lajos, igazgató. **Tóth István**, pénztárnok. **Pirchann Gusztáv**, könyvelő.